

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Capita Pietatis Christianæ, Interrogationibus Et
Responsionibus vsitatis in Catechetica Methodo ita
explicata, vt breuem sed integram hypotyposin doctrinæ
purioris complectantur**

Ferinarius, Johannes

Magdeburgi

VD16 W 3078

De Peccato.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36195

hominibus, sine cogitatione doctrinae, & sine morali-
rio. Postea accedere doctrinam, ut exterior homo
beat exercitium. Aliqui non velunt uideri tollere
doctrinam & exercitia fidei, & tamen re ipsa delecta-
remouent consolationem, quae inchoatur à uerbo,
fontniant Articulos, & momenta fatalis conuer-
sionis, infusiones plenitudinis gratiae in uer-
uacuos, deniq; raptus Enthusiasticos, coactiones
similia.

Nos retinemus haec uera fundamenta. Deo
est causa peccati. In Deo non sunt uoluntates contra-
dictoriae, quarum alia sibi arcana, alia reuelata. Non
est, in conuersione, & consolatione ordiri à uerbo,
doctrina, non à raptibus. Vtraq; conuersionis est unum
mandatum de agenda poenitentia & promissio
tuita reconciliatione. Fides nec accenditur in
nec ab eis retinetur nisi in luctu implorante gratia
opem, & confirmationem diuinam.

Sustentemus igitur nos cogitatione promissio-
repugnemus diffidentiae, & inter ueros gemimus
mus: Credo Domine, sed opem ser imbecillitate mea

DE PECCATO.

Quid significat hoc uocabulum in
Ecclesia?

Non tantum intelligitur de actionibus ad
tibus uiciosis, ut Grammatici, uel Philosophi leguntur

tr, sed significat quodcumq; malum, pugnant cum lege Dei, & reum coram Deo, seu, auersionem a Deo, ream coram Deo, id est, damnatam, nisi fiat remissio, siue illud malum sit actio, siue morbus, herens in natura.

Quæ est descriptio peccati apud Iohannem ?

ἁμαρτία ἐστὶν ἀνομία. Peccatum est, quicquid est contra Legem Dei.

Quas res complectitur vocabulum

Ἀνομία ?

Priuationem, & normam. Priuatio est genus, Normam, id est, Lex Dei, constituit differentiam.

Quæ est igitur sententia Definitionis ?

Peccatum est priuatio conformitatis cum Lege Dei, id est, illa destructio in homine, qua homo non congruit cum Lege Dei, neminatur peccatum. Nominatur enim Iohannes ἀνομία, & interiora mala, ut conscientiam in mente, auersionem a Deo in uoluntate, contumaciam in corde, & actiones exteriores. Intelligatur autem simul comprehendi reatus, uidelicet, quod propter illam destructionem, homo sit reus æternæ iræ, & pænæ, nisi fiat remissio propter Mediatorem.

Quæ est altera definitio ?

Peccatum est defectus, uel inclinatio, uel actio, pugnantem cum Lege Dei, offendens Deum, & committens

merens eternam iram, nisi fiat remissio propter
mediatorem.

Quæ est enarratio huius Defi-
nitionis ?

In hac definitione, genera sunt, defectus, in-
natio, vel actio. Differentia, pugnans cum
DEI. Proprium, offendens DEVM. Accidens
nisi fiat remissio propter Mediatorem.

Quæ est diuisio peccati ?

Peccatum aliud est originale, aliud Actuale.
Postea cum quæritur qualia peccata sint in
tis, qualia non sint, necesse est discerni inter peccatum
non regnans, seu veniale, & inter peccatum regnans
seu mortale.

Est & alius gradus peccati, quod nominatur
remissibile, seu blasphemia.

Contra :

Res positiua non est priuatio.

Peccatum Actuale, est res positiua, videlicet
motus uoluntatis, & membrorum ca-
riorum.

Ergo non rectè dicitur : In omni peccato
defectum, uel priuationem.

Respondeo. Mala, quæ comprehenduntur
pellatione peccati originis, esse defectus, non con-
scurum, sicut iam declarabimus : sed considerantur
in idem genus congruere delictis actualibus.

eum intuemur proprium subiectum peccati; scilicet, mentem & voluntatem, in quibus est dubitatio de voluntate Dei, & auersio à Deo, perspicimus illud non regi luce Dei & voluntatem à Deo auersam esse, recte nominari defectus, quibus defectibus deinde respondet motus externus, ut motus errans, & ordinis confusio &c.

Recita peccati Originalis definitionem, sumptam ex Anselmo:

Peccatum originis, est carentia iusticie originalis, debite inesse.

Quid est iusticia Originalis?

Iusticia originalis significat & acceptationem coram Deo, & in mente lucem, rectè agnoscentem Deum, queq; firmiter assentiri verbo Dei poterat, & radios illustres sapientie legis transfusa in homines in creatione, significat item in corde congruentiam cum lege Dei, dilectionem Dei, & leticiam in Deo, & integrum ordinem omnium virium hominis. Ac talis si mansisset homo, fuisset templum Dei, quia si retinisset verbum Dei, Filius Dei perpetuo viuificasset eum, iuxta dictum: $\delta \lambda \acute{o} \gamma \omega$ & erat vita hominum: Ita subsistet in eo firma noticia Dei, per verbum habitans in mente, & arsisset cor dilectione, per Spiritum sanctum, habitantem in corde, & fuisset homo sine peccato, & sine morte. Carentia igitur, non tantum significat reatum, sed etiam amissionem naturalis integritatis, & bonorum

○ bonorum

bonorum, quæ fuissent addita. Sicut vitate loquuntur scriptores de viatore saucio: spoliatum esse gratiam & vulneratum in naturalibus.

Quomodo peccatum originis descripsit Hugo?

Est ignorantia de Deo, in mente, & inobediencia in voluntate, & corde.

Quæ est nostra Definitio?

Peccatum originis, est reatus propter lapsum primorum parentum, & propter naturæ humanæ depravationem, quæ secuta est lapsum primorum parentum, quæ non tantum poena est primi lapsus, sed etiam peccatum, id est, malum pugnans cum Lege Dei, & merens æternam damnationem, nisi fiat remissio, propter Mediatorem.

Proba, homines nascentes, afferre secundum peccatum originis.

1. Rom. 5. Per unius delictum, in omnes homines mors intrauit. Ergo posteritas est rea propter lapsum primorum parentum.

2. Paulus hunc morbum nominat Legem in nobis, pugnantem cum Lege Dei. Ergo illud malum est peccatum.

3. Ecce in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me mater mea. Vocabulum prius significat propriè depravationem, alterum reatum.

Vbi est peccatum Originis?

In anima, & corpore. In potentia cognoscente sunt tenebræ, & dubitationes de Deo. In potentia appetente, absunt bonæ inclinationes, & sunt malæ, seu, auerse à Deo inclinationes. Totus autem homo, post lapsum desijt esse domicilium Dei, & est in eo multiplex àtā. &c.

Quæ sunt causæ efficientes?

Diabolus, & voluntas hominis assentiens Diabolo. Ut voluntas in Adam, & Eua, est causa, quæ meretur reatum posteritati, quia acceperunt dona illa, conseruanda pro toto genere humano. Ideo etiam amiserunt pro toto genere humano.

Quod est formale peccati Originis?

Fundamentum est, vicium, id est, defectus pugnantis cum lege Dei. Formale est reatus, vel actus, vel potentia damnans.

Qui sunt fines?

Vniuersa destructio nature humane, Quia Deus naturam ream destruit: Mors, & omnia mala corporis, & deinde æternus dolor nature abiectæ. Item: Omnia peccata Actualia, & tristissima seruitus, quod homo subiectus est Tyrannidi Diaboli.

Manet ne in sanctis peccatum Originis?

Manet.

Probo.

O 2

Peccatum

Peccatum est, quicquid est contrarium Legi Dei.

Concupiscentia est contraria Legi Dei, vt Beatus Augustinus 7. dicitur.

Est igitur peccatum.

Et omnium sanctorum confessio idem docet. Inquit Iohannes: Si dixerimus, quod peccatum non habemus, nos ipsos decipimus, & veritas non est nobis.

Contra:

Peccatum remissum non manet.

Peccatum originis remittitur in Baptismo.

Ergo non manet.

Respondeo ad Minorem. Reatus actu dicitur tollitur, etiam si fundamentum, videlicet, hereditaria natura morbus, manet. Quia hic non fit integritas. Limes est lapis et si non amplius distinguit ager. Sic recte instituti norunt in vocabulo reatus peccati discernendum esse reatum a fundamento, inquit Beatus Augustinus: Peccatum tollitur, non ut reus tollatur. Sed ut non imputetur.

Amplius:

In omni peccato comprehenditur reatus.

In sanctis manet peccatum.

Ergo manet etiam reatus.

Respondeo. Ad maiorem: In omni peccato comprehenditur reatus, scilicet, vel actu, vel potentia. In minoribus: In sanctis manet peccatum, quod est reum, potentia.

tia, non actu, id est, sancti essent rei, & damnarentur, propter illud reliquum peccatum, nisi tegetur, & remitteretur, propter Mediatorem.

3.

Cessante formali, res cessat.

In renatis cessat Formale peccati.

Ergo in renatis non est peccatum.

Respondeo. Ad Minorem: In renatis cessat formale peccati regnantis: Sed manet peccatum non regnans.

4.

Natura est bona.

Ergo in natura non est peccatum originis.

Respondeo. Est fallacia à dicto secundum quid, ad dictum simpliciter: Substantia hominis, & noticia, item sensus in homine, sunt res bonæ, Sed malum quod habet in potentijs animæ & inclinationibus illis est caligo & prauitas à Deo auersa.

Huc pertinent duo Argumenta, quæ usurpat Synodus Tridentina:

I.

Vbi non est damnatio, ibi non est peccatum.

In sanctis nulla est damnatio.

Ergo in sanctis nullum est peccatum.

Respondeo. Ad Maiorem: Vbi non est damnatio, ibi non est peccatum, scilicet, peccatum regnans. Minor: In sanctis nulla est damnatio, quia sunt iusti imputati

O 3 one,

one, & inchoatione, nondum consummatione notatis: Ergo in sanctis non est peccatum regnans, sed peccatum remissum, seu non regnans, id est, quod dicitur propter Mediatorem.

2.

Res quæ est tantum fomes peccati, seu, quod inclinans ad peccatum, non debet dici propriè peccatum.

Talis est morbus, hærens in sanctis:

Ergo ille fomes non est peccatum.

Respondeo: Nego Minorem. Ille morbus non est tantum fomes, aut pœna peccati: Sed est reuera quædam pugnans cum lege Dei. Ergo est verè, & propriè peccatum.

Certamen verò hoc, inter Pontificios, & non est λογισμία, quia ex eo, quod fingunt esse conscientiam non esse malum, pugnant cum Decretis inferunt Lege Dei tantum actualia delicta damna. Ita deletur doctrina de Lege, & de peccato. Deinde doctrina etiam de gratia, & de iustitia fidei, & peccatur, hominem satisfacere posse Legi.

In definitione dicitur: peccatum mereri æternam pœnam.

Contra:

Actui finito non rectè respondet pœna infinita.

Peccatum est actio finita.

Ergo non rectè punitur pœna infinita, & æterna.

Resp.

Respondeo. Ad Minorem: Peccatum semper est malum infinitum, respectu, seu, ratione obiecti, Quia offendit Deum, qui est bonum, infinitum, & immensum. Ergo recte ei respondet infinita poena.

Quid est peccatum Actuale?

Est omnis actio pugnantis cum Lege, tum in mente, ut dubitationes de Deo, tum in uoluntate, & corde, ut incendia malorum affectuum, tum in membris externis, ut externae actiones, pugnantes cum Lege Dei.

Quae est alia diuisio peccati?

Peccatum aliud est Regnans, seu Mortale, aliud non regnans, quod nominatur veniale.

Quae sunt peccata regnantia loquendo de non Renatis?

Regnantia peccata, seu Mortalia in non renatis, dicuntur omnia peccata, originalia, & actualia, interiora, & exteriora, quae ideo dicuntur Mortalia, quia non renatus propter illa omnia, reus est irae Dei, & poenae aeternae.

Quid est peccatum regnans in eo qui desinit esse sanctus?

Peccatum regnans, seu Mortale in amittentibus gratiam & Spiritum sanctum, est cum is, qui fuit renatus, assentitur errori in fundamento, aut labitur contra conscientiam. Tunc enim effundit gratiam, expellit Spiritum sanctum, & abiicit fidem.

Possunt ne etiam renati labi?

Respondeo. Possunt, ut perspicue probatur
12. capite Matthei, & 2. capite 2. Epistole Petri.
sic lapsi sunt Adam, Aaron, Dauid, Petrus.

Quid est peccatum non regnans, seu
veniale?

Peccatum non regnans, seu veniale, propter quod
non amittitur gratia, Spiritus sanctus, & fides, et
hac vita in renatis malum originis, item dubitationes
& incendia malorum affectuum, quibus tamen regnant
sancti, ne ruant contra conscientiam, & dantur
propter has sordes, & credunt se propter Medicinam
Deo placere, tegi has sordes, & gratiam exorbire
supra peccatum.

Vnde sumpta est hæc distinctio:

Respondeo. Ex perpetuo consensu doctorum
pheticorum, & Apostolicorum. Et Rom. 8. exponitur
ponitur hæc distinctio: Si secundum carnem vivamus
moriemini, si actiones carnis Spiritu mortificabitur
uetis. Gal. 5. Manifesta sunt opera carnis. Quis
faciunt regnum Dei non possidebunt. Manifesta sunt
scilicet, cuiusque conscientie, quæ iudicare poterit
propter tales lapsus actu ream fieri iræ Dei, & æternæ
pænæ.

DE EVANGELIO.

Quid significat vocabulum Evan-
gelium?